

สรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการศึกษา

การศึกษานี้เป็นการศึกษาวิจัยแบบกึ่งทดลอง ชนิดสองกลุ่มวัดก่อนและหลังผลของโปรแกรมการเสริมสร้างพลังอำนาจแบบกลุ่มต่อพฤติกรรมการดื่มแอลกอฮอล์ของผู้ที่ดื่มแอลกอฮอล์แบบเสี่ยง เพื่อเปรียบเทียบคะแนนพฤติกรรมการดื่มแอลกอฮอล์ของผู้ที่ดื่มแอลกอฮอล์แบบเสี่ยงก่อนและหลังการเข้ารับการบำบัดด้วยโปรแกรมการเสริมสร้างพลังอำนาจแบบกลุ่ม โดยทำการศึกษาในผู้ที่ดื่มแอลกอฮอล์แบบเสี่ยงที่มารับการรักษาที่แผนกผู้ป่วยนอกโรงพยาบาลจอมทอง อำเภอจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 15 ราย ระหว่างเดือนพฤษภาคม ถึงเดือนกรกฎาคม 2550 โดยเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจงตามคุณสมบัติตามที่กำหนด และเป็นผู้ที่มีระดับการดื่มแอลกอฮอล์แบบเสี่ยง โดยมีระดับคะแนนพฤติกรรมการดื่มแอลกอฮอล์ระหว่าง 8-12 คะแนน ตามแบบคัดกรองพฤติกรรมการดื่มแอลกอฮอล์ของกรมสุขภาพจิต (2548) เครื่องมือที่ใช้ศึกษาในครั้งนี้มี 2 ประเภทได้แก่ เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาคือ โปรแกรมการเสริมสร้างพลังอำนาจแบบกลุ่มสำหรับผู้ดื่มแอลกอฮอล์แบบเสี่ยง ที่เน้นการค้นพบสภาพการณ์เป็นจริงที่ทำให้ตนเองดื่มแอลกอฮอล์ การสะท้อนคิดอย่างมีวิจารณญาณ การตัดสินใจเลือกปฏิบัติกิจกรรมที่เหมาะสมกับตนเองและคงไว้ซึ่งการปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพ ผู้ศึกษาสร้างขึ้นตามแนวคิดการเสริมสร้างพลังอำนาจของกิบสัน (Gibson, 1993) ร่วมกับการทบทวนวรรณกรรม ผู้ศึกษานำไปตรวจสอบความตรงของเนื้อหา โดยผ่านการตรวจสอบจากผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่าน นำข้อคิดและข้อเสนอแนะมาปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์แล้วนำไปทดลองใช้กับผู้ดื่มแอลกอฮอล์แบบเสี่ยงที่อาศัยอยู่ในอำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่ ที่มีลักษณะคล้ายกลุ่มตัวอย่างจำนวน 3 ราย (1กลุ่ม) เพื่อทดสอบความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติและเป็นการประเมินความเข้าใจเนื้อหาเพื่อนำไปใช้จริง สำหรับเครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลประกอบด้วยแบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล แบบคัดกรองพฤติกรรมการดื่มแอลกอฮอล์ของกรมสุขภาพจิต (2548) การเก็บรวบรวมข้อมูลผู้ศึกษาทำการเก็บข้อมูลด้วยตนเอง ใช้โปรแกรมการเสริมสร้างพลังอำนาจแบบกลุ่มสำหรับผู้ดื่มแอลกอฮอล์แบบเสี่ยงโดยมีการประเมินพฤติกรรมการดื่มแอลกอฮอล์ก่อนและหลังการบำบัดด้วยโปรแกรมการเสริมสร้างพลังอำนาจแบบกลุ่มซึ่งดำเนินการทั้งหมด 4 ขั้นตอนได้แก่ ขั้นตอนที่ 1 การค้นพบสภาพการณ์จริง

ขั้นตอนที่ 2 การสะท้อนคิดอย่างมีวิจารณญาณ ขั้นตอนที่ 3 การตัดสินใจเลือกวิธีปฏิบัติที่เหมาะสมกับตนเอง ขั้นตอนที่ 4 การทบทวนซึ่งการปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพ โดยแบ่งเป็นกิจกรรม 6 ครั้ง สัปดาห์ละ 2 ครั้ง รวม 3 สัปดาห์ ในการเข้าร่วมของกลุ่มตัวอย่างในครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้จัดให้มีเวทีแลกเปลี่ยนประสบการณ์และให้กำลังใจซึ่งกันและกัน โดยผู้ศึกษาเป็นผู้คอยกระตุ้นให้กลุ่มตัวอย่างเกิดการคิดวิเคราะห์ด้วยตนเอง เปิดโอกาสให้กลุ่มตัวอย่างเล่าเรื่องราวต่างๆ ได้อย่างอิสระ จัดบรรยากาศอย่างเป็นกันเอง ทั้งนี้ได้นำคะแนนพฤติกรรมการดื่มแอลกอฮอล์ครั้งหลังไปเปรียบเทียบกับคะแนนพฤติกรรมการดื่มแอลกอฮอล์ก่อนเข้าร่วมโปรแกรมการเสริมสร้างพลังอำนาจแบบกลุ่ม และได้รวบรวมข้อมูลคุณภาพระหว่างที่ดำเนินการแต่ละครั้งด้วยการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติจำนวนและร้อยละ ร่วมกับการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพที่ได้ระหว่างที่ดำเนินการแต่ละครั้ง

ผลการศึกษาพบว่า

ผู้ที่ดื่มแอลกอฮอล์แบบเสี่ยงในกลุ่มทดลองมีคะแนนพฤติกรรมการดื่มแอลกอฮอล์หลังเข้าร่วมโปรแกรมการเสริมสร้างพลังอำนาจแบบกลุ่มต่ำกว่าก่อนเข้าร่วมโปรแกรมการเสริมสร้างพลังอำนาจแบบกลุ่ม

เมื่อเปรียบเทียบคะแนนพฤติกรรมการดื่มแอลกอฮอล์ของผู้ดื่มแอลกอฮอล์แบบเสี่ยงระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมหลังเข้าร่วมโปรแกรมการเสริมสร้างพลังอำนาจแบบกลุ่ม คะแนนของพฤติกรรมการดื่มแอลกอฮอล์ของผู้ดื่มแอลกอฮอล์แบบเสี่ยงหลังเข้าร่วมโปรแกรมการเสริมสร้างพลังอำนาจแบบกลุ่ม ของกลุ่มทดลองมีคะแนนต่ำกว่ากลุ่มควบคุม

ระยะก่อนการทดลอง พฤติกรรมการดื่มแอลกอฮอล์ของกลุ่มทดลองต่ำกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 (ตารางที่ 2)

ระยะก่อนและหลังการทดลองพบว่า กลุ่มควบคุมมีคะแนนพฤติกรรมการดื่มแอลกอฮอล์ไม่แตกต่างกัน (ตารางที่ 3)

หลังจากที่ได้เข้าร่วมโปรแกรมการเสริมสร้างพลังอำนาจแบบกลุ่ม 2 สัปดาห์คะแนนพฤติกรรมการดื่มแอลกอฮอล์ของกลุ่มทดลองลดลงและต่ำกว่ากลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 และหลังจากที่ได้เข้าร่วมโปรแกรมการเสริมสร้างพลังอำนาจแบบกลุ่ม 2 สัปดาห์ กลุ่มตัวอย่างในกลุ่มทดลอง มีพฤติกรรมการดื่มแอลกอฮอล์ลดลงจากการดื่มแบบเสี่ยงหรืออันตราย เป็นการดื่มแบบปลอดภัย ร้อยละ 90 และมีพฤติกรรมการดื่มแอลกอฮอล์คงที่ในการดื่มแบบเสี่ยงหรืออันตราย ร้อยละ 10 ในขณะที่กลุ่มควบคุมมีพฤติกรรมการดื่มแอลกอฮอล์คงที่ในการดื่มแบบเสี่ยงหรืออันตราย ร้อยละ 80 และมีพฤติกรรมการดื่มแอลกอฮอล์เป็นการดื่มแบบติด จำนวน 1 ใน 5

ราย (ร้อยละ 20) ดังจะเห็นได้ว่า คณะนพตติกรรมการดื่มนแอลกอฮอล์ของผู้ดื่มนแอลกอฮอล์แบบ
เสี่ยงหรืออันตราย ในกลุ่มทดลองลดลงคิดเป็นร้อยละ 100 (ตารางที่ 5)

ข้อเสนอแนะในการนำผลการศึกษาไปใช้

จากผลการศึกษา ผู้ศึกษามีข้อเสนอแนะในการนำผลการศึกษาไปใช้ ดังนี้

1. ด้านการปฏิบัติการพยาบาล ได้โปรแกรมการเสริมสร้างพลังอำนาจแบบกลุ่ม
ที่สามารถลดพฤติกรรมการดื่มนแอลกอฮอล์ ใช้ในการจัดกิจกรรมส่งเสริมผู้ที่ดื่มนแอลกอฮอล์แบบ
เสี่ยงที่มารับการรักษาในโรงพยาบาลและใช้โปรแกรมการเสริมสร้างพลังอำนาจแบบกลุ่มในการ
บำบัดทางการพยาบาลแก่ผู้ที่มีปัญหาด้านสุขภาพจิตและจิตเวช
2. ด้านการบริหารการพยาบาล ผลการศึกษานี้ควรนำความจริงเกี่ยวกับผลการศึกษา
ไปเสนอผู้บริหารและเผยแพร่ เพื่อนำไปปฏิบัติเกี่ยวกับการดูแลผู้ที่ดื่มนแอลกอฮอล์แบบเสี่ยง
โดยเฉพาะการให้บริการที่คลินิกสุขภาพจิตและจิตเวช ควรมีการประสานงานกับศูนย์สุขภาพชุมชน
ในเครือข่าย เพื่อการติดตามประเมินผลในระยะยาว พยาบาลควรเปลี่ยนแปลงบทบาทเป็นผู้
เอื้ออำนวยทรัพยากรให้แก่ ผู้ที่มีปัญหาจากการดื่มนแอลกอฮอล์และพยาบาลควรได้รับการอบรม
เกี่ยวกับเรื่องการเสริมสร้างพลังอำนาจเพิ่มเติม มีการเรียนรู้การนำทักษะและเทคนิคต่างๆ สามารถ
นำมาใช้ในกระบวนการเสริมสร้างพลังอำนาจอย่างมีประสิทธิภาพอย่างยั่งยืน
3. ได้โปรแกรมการเสริมสร้างพลังอำนาจแบบกลุ่ม เพื่อนำไปปฏิบัติเกี่ยวกับการดูแล
ผู้ที่ดื่มนแอลกอฮอล์แบบเสี่ยง

ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาและติดตามประเมินผลระยะยาว เพื่อประเมินความยั่งยืนของผลการ
เสริมสร้างพลังอำนาจแบบกลุ่มต่อพฤติกรรมการดื่มนแอลกอฮอล์ของผู้ดื่มนแอลกอฮอล์แบบเสี่ยง
ในกลุ่มตัวอย่างต่อไป
2. ควรมีการนำโปรแกรมการเสริมสร้างพลังอำนาจศึกษาในกลุ่มผู้ที่ดื่มนแอลกอฮอล์
แบบติด
3. ควรมีการศึกษาในกลุ่มผู้ดื่มนแอลกอฮอล์แบบเสี่ยงในจำนวนที่มากขึ้นและสถานที่อื่น